

Sygn. akt II Ca 1265/13

II Cz 1802/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział II Cywilny Odwoławczy - w składzie:

Przewodniczący:	SSO Violetta Osińska (spr.)
Sędziowie:	SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Marzenna Ernest
Protokolant:	st. sekr. sądowy Dorota Szlachta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lipca 2014 roku

sprawy z powództwa **J. N.**

przeciwko **M. G.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu

z dnia 2 lipca 2013 roku , sygn. akt I C 364/12

oraz zażalenia powoda na orzeczenie o kosztach procesu zawarte w punkcie II. i V. wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 2 lipca 2013 roku , sygn. akt I C 364/12

1. **oddala apelację;**

2. **oddala zażalenie;**

3. **zasądza od pozwanej M. G. na rzecz powoda J. N. kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 02 lipca 2013r. , sygn. akt I C 364/12 , Sąd Rejonowy w Świnoujściu zasądził od pozwanej M. G. na rzecz powoda J. N. kwotę 11.160 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2009r. do dnia zapłaty (punkt I) , w pozostałej części powództwo oddalił (punkt II) zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.958 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt III) , nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w

Świnoujściu kwotę 223 zł (dwieście dwadzieścia trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu, zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1758 zł tytułem zwrotu kosztów procesu postępowania przed Sądem Okręgowym.

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy wydał na podstawie następujących ustaleń faktycznych i rozważań prawnych:

Powód jest lekarzem stomatologiem, wykonującym praktykę w Ś.. Strony utrzymywały kontakt towarzyski, mąż pozwanej również był pacjentem powoda. Pozwana ze względu na niższe ceny niż na terenie Niemiec, zaufanie do powoda oraz znajomość zdecydowała się na leczenie u powoda. W dniu 27 lutego 2009r. pozwana wraz z mężem spotkali się w gabinecie powoda. Powód wykonał wtedy pozwanej zdjęcie kamerą wewnątrzustną i przeprowadził badanie radiologiczne. Przedstawił pozwanej propozycje sposobu wykonania pracy-uzupełnienia stałego bądź ruchomego. Pozwana wybrała uzupełnienie stałe. Powód także uważał, iż uzupełnienie stałe będzie lepszym rozwiązaniem z uwagi na jej stan uzębienia, który wymaga wzmocnienia istniejących zębów. Powód poinformował pozwaną o konieczności leczenia kanałowego. W trakcie tej wizyty strony w obecności męża pozwanej i pracownicy A. P. uzgodniły, że powód wystawi rachunek za wykonaną pracę i po ich ukończeniu pozwana zapłaci należność za prace protetyczne oraz kwotę podatku, który powód miał odprowadzić. Pozwana miała zapłacić po otrzymaniu zwrotu pieniędzy z ubezpieczenia z Niemiec za wykonaną protetykę. Powód w dniu 01 czerwca 2009r. rozpoczął leczenie protetyczne, które miał zakończyć do dnia 14 czerwca 2009r. albowiem do tego dnia pozwana miała przebywać w Ś.. Wykonał u pozwanej na zębach 15, 13, 12, 11, 21, 22, 23, 27 szlifowanie zębów pod mosty w znieczuleniu miejscowym. Również na zębach 47, 46, 45, 36, 38 wykonał szlifowanie zębów pod korony w znieczuleniu przewodowym. W trakcie leczenia okazało się konieczne przeleczenie kanałowego zębów 23,37,38. Zęby 12,15, 46 wymagały ponownego leczenia. Powód usunął miążgę z zęba 37, podał antybiotyk a przy następnej wizycie zdjął opatrunek, zrobił zdjęcie RTG, udroźnił ponownie kanały zęba 37 i wstawił uzupełnienie na stałe.Z rachunku nr (...), wystawionego przez powoda w dniu 03 czerwca 2009r. o godz. 13.27 na kwotę 11.160 zł wynika, iż wykonał korony tymczasowe w ilości 8 sztuk, cena za jedną wynosiła 60 zł oraz mosty porcelanowe w ilości 12 sztuk w kwocie 600 zł za sztukę. Na usługę powód udzielił 12 miesięczną gwarancję, pod warunkiem wizyt kontrolnych co 6 miesięcy. Powód w dniu 08 czerwca 2009r. otrzymał korony i mosty od protetyka. W zębach 36, 23 wypełnił kanałowo endometasonem i uszczelnił gutaperką w znieczuleniu przewodowym, czego nie ujął w rachunku. Zacementował mosty na zębach 16-11, 21-26 oraz korony 47, 46, 45, w znieczuleniu miejscowym 38, caustinerf na 10 dni oraz tymczasowo zacementował korony 36,37 w znieczuleniu miejscowym. W tym dniu pozwana nie skarżyła się na dolegliwości związane z założeniem uzupełnień protetycznych lecz wyraziła wątpliwość czy zęby nie są zbyt długie. Wychodząc z gabinetu pozwana spotkała technika dentystycznego, była osobą zadowoloną. W dniu 9 czerwca 2009r. mąż pozwanej C. G. zadzwonił do powoda i skrytykował jego pracę wskazując, iż została wykonana prymitywnie, zażądał wymiany a nie korekty uzupełnień. Ponadto zażądał wydania dokumentacji medycznej, celem skierowania skargi do Okręgowej Izby Lekarskiej. W dniu 11 czerwca 2009r. pozwana wbrew ustaleniom nie stawiała się w gabinecie powoda. Powód czekał na pozwaną w gabinecie. Powód w dniu 15 czerwca 2009r. wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 11.160 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. W odpowiedzi, pozwana pismem z dnia 20 czerwca 2009r. poinformowała, iż nie uchyla się od płatności ale z uwagi na zgłoszone zastrzeżenia odmawia zapłaty. W odpowiedzi na pismo pozwanej, powód wskazał, iż nie anulował rachunku za usługę. W dniu 16 czerwca 2009r. pozwana złożyła skargę do Okręgowej Izby Lekarskiej w S.. Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej w S. w dniu 10 grudnia 2009r. umorzył postępowanie w sprawie. W postępowaniu tym, w oparciu o opinię biegłych lekarzy z zakresu protetyki stomatologicznej ustalono obecność zbyt długich koron na zębach górnych siekaczy oraz nieprzyleganie przęsła w okolicy 16 a także brak leczenia ortodontycznego 37 po dewitalizacji. W ocenie rzecznika przerwanie leczenia uniemożliwiło lekarzowi dokonanie ewentualnych korekt i zakończenie leczenia zęba 37. W dniu 8 stycznia 2010r. pozwana została przebadana przez dr. U. M. lekarza stomatologa, który stwierdził, iż protetyka wykonana przez powoda nie nadaje się do poprawy, mosty i koronki muszą być wymienione. W dniu 25 czerwca 2010r. dr.hab.med. J. W. prof. nadzw. sporządził opinię, w której stwierdził, iż strony zawarły umowę leczenia za obopólną zgodą oraz że pozwana nie dotrzymała warunków umowy a zgłaszane dolegliwości są subiektywnym jej odczuciem. Biegły sądowy w zakresie stomatologii ogólnej i protetyki stomatologicznej dr hab.n.med. J. K. (1) stwierdził, iż leczenie protetyczne zostało wykonane zasadniczo prawidłowo ale wymaga pewnych korekt. Leczenie

kanałowe zęba 23 wykonano prawidłowo, leczenie zęba 36 winno być skorygowane, co powód planował bo korony 36, 37 zacementował na cement tymczasowy. Uzupełnienia protetyczne nie są wadami i nie wymagają ich ponownego wykonania. Wielkość koron dobrana została prawidłowo z uwagi na warunki anatomiczne. Korony nie zahaczają. Stan faktyczny został ustalony na podstawie w całości zeznań powoda, częściowo zeznań pozwanej oraz świadków: A. P., W. G., J. K. (2), G. U., J. U. oraz częściowo zeznań świadka C. G., J. R. oraz dokumentów zgromadzonych w sprawie. Zeznania świadków były logiczne i spójne korespondowały z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym w sprawie. Sąd odmówił wiarę wyjaśnieniom pozwanej w zakresie w jakim podała, iż powód odmówił poprawy protetyki albowiem z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż sama zrezygnowała z dokończenia leczenia biorąc na siebie ryzyko. W zakresie zeznań świadka C. G. stwierdził, iż nie zasługują na wiarę w tej części w której podał, iż powód odmówił kategorycznie poprawy albowiem świadkowie J. K. (2), A. P. nie potwierdzają jego wersji oraz ponadto świadkowie: G. U. i J. U. zeznali, iż w dniu 11 czerwca 2010r. powód był w gabinecie i czekał na pozwaną. Sąd wskazał, iż proces leczenia a następnie wizyt kontrolnych wymagały współpracy obu stron, gdyż komplikacje mogą być indywidualnymi okolicznościami występującymi u pacjenta. Pozwana powinna sama zgłosić się do powoda w przypadku podawanych przez siebie dolegliwości, tym bardziej, że zakres leczenia nie został zakończony więc sama zdecydowała się na ryzyko nie kończąc leczenia i zamontowania na stałe koron na zębach 36 i 37. W ocenie Sądu, zbyt wysokie korony na jakie wskazuje pozwana też są jej subiektywnym odczuciem, gdyż wysokość dobierana jest zgodnie z cechami anatomicznymi pozwanej, o czym przekonywał ją powód, co też potwierdza biegły sądowy. Sąd wskazał przy tym, iż normalną kolejną rzeczą jest, iż w przypadku dużego uzupełnienia protetycznego, jak w przypadku pozwanej, zmieniają się trochę rysy twarzy po nałożeniu protezy, z czym pozwana winna była się liczyć. Ponadto decydując się na uzupełnienia protetyczne powinna liczyć się ewentualnie, iż będzie wymagana ścisła współpraca z powodem w celu ewentualnych korekt, tym bardziej, że powód planował kolejne wizyty i dalsze czynności, których nie dokończył z uwagi na to, że to pozwana sama odstąpiła od zawartej umowy. Ponadto to powódka zażądała wymiany koron nie stawiając się na wizytę u powoda w celu ewentualnej korekty, tym bardziej, że powód korony zacementował tymczasowo. Sąd nie wziął pod uwagę prywatnej ekspertyzy - opinii niemieckiej U. M., bowiem nie stanowi opinii biegłego sądowego w rozumieniu art. 278 k.p.c. Sąd stwierdził, iż pozwana nie stawiała na kolejną wizytę, nie współpracowała z powodem, co było istotne przy tego rodzaju usługach. Ponadto mając gwarancję w pierwszej kolejności powinna zwrócić się do powoda, tym bardziej, iż wcześniej zdecydowała się na tak dużą rekonstrukcję uzębienia. Sąd wskazał, iż po takim okresie od wykonania jej protezy, wbrew twierdzeniom pozwanej wykonane zęby nie były wadliwe. Pozwana nadal korzysta z zębów, które wykonał powód. Powołując dyspozycję art. 6 k.c. podkreślił, iż pozwana nie wykazała żadnymi innymi dowodami, by dokonała korekt u innych lekarzy. Sąd Rejonowy nie podzielił zarzutu pozwanej odnośnie braku jurysdykcji krajowej Sądu polskiego do rozpoznania niniejszej sprawy. Powołał art. 1103(7) pkt 1 k.p.c. jako przepis szczególny w stosunku do art. 1103 k.p.c. Oceny tej nie zmienia okoliczność, iż powód reklamuje swoje usługi na stronie internetowej dostępnej w miejscu zamieszkania pozwanej w Niemczech poprzez podanie oferty swoich usług i cennika dla osób polskojęzycznych, że wielokrotnie wykonywał takie usługi i nadal je wykonuje na rzecz osób zamieszkujących na terenie Niemiec oraz, że pozwana zapoznała się z tą ofertą na stronie internetowej, reklamującej usługi powoda okazały się nieuzasadnione. Sąd podkreślił, iż powód wykonuje swoje usługi w Ś., gdzie prowadzi gabinet stomatologiczny i fakt reklamowania swoich usług w internecie nie oznacza jeszcze prowadzenia działalności na terenie państwa, do którego dociera reklama i cennik powoda. Pozwana w toku procesu nie wskazała żadnych okoliczności, które świadczyłyby, że powód kieruje swoją działalność do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w tym wypadku do Niemiec, gdzie zamieszkuje na stałe pozwana, co wyłączałoby jurysdykcję krajową sądów polskich. Jako bezsporne Sąd wskazał na fakt zawarcia umowy, jej treść, przebieg leczenia, wystawienie przez powoda rachunku za wykonaną pracę oraz zaakceptowaną przez pozwaną. Zdaniem Sądu co do oceny prawnej umowy łączącej strony należy zastosować przepisy umowy o dzieło (art. 627 k.c. i nast.). Zgodnie z treścią art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Pozwana, jako zamawiająca zleciła powodowi, jako przyjmującemu zamówienie wykonanie protetyki. Prace wykonane przez powoda u pozwanej zostały wykonane prawidłowo w zakresie protetyki i leczenia. Pozwana podała, iż wykonana usługa ma wady istotne i dlatego odmówiła zapłaty powodowi wynagrodzenia. Pozwana w piśmie z dnia 10 września 2012r. wskazała, iż korzysta z zarzutów z art. 642§ 1 k.c. albowiem oddane dzieło przez powoda dotknięte jest wadą istotną, niezdatną do zwykłego użytku lub sprzeciwiają się wyraźnie umowie i oddanie dzieła nie powoduje wymagalności wierzytelności przyjmującego zamówienie o

wynagrodzenie. Wskazała, iż wadami istotnymi są zbyt długie korony na zębach górnych siekaczy, nieprzyleganie do wyrostka zębodołowego przęsła w okolicy zęba 16, co może być przyczyną dodatkowych naprężeń konstrukcji mostu oraz inne. (k.453).

Zdaniem sądu, w niniejszej sprawie zastosowanie ma art. 639 k.c. Zarzuty pozwanej są bezzasadne albowiem w świetle opinii biegłego sądowego, wykonana proteza i leczenie zębów u pozwanej przez powoda wykonano prawidłowo, co czyni wymagalnym roszczenie o wynagrodzenie. Wykonana proteza nadawała się do użytku, pozwana cały czas korzysta z niej. Zarzut, że nie nastąpiło wydanie dzieła jest chybiony, również z tego powodu, iż proteza została założona. Powód leczenie kanałowe zęba 23 wykonał prawidłowo a leczenie zęba 36 winno być skorygowane, co powód planował, ponieważ korony 36, 37 zacementował na cement tymczasowy. Uzupełnienia protetyczne nie są wadami i nie wymagają ich ponownego wykonania. Wielkość koron dobrana została prawidłowo z uwagi na warunki anatomiczne pozwanej. Korony również nie zahaczają. W ocenie Sądu i na podstawie opinii biegłego sądowego - po zastosowaniu uzupełnień protetycznych wymagana jest dokładna higiena jamy ustnej. Brak prawidłowej higieny jamy ustnej spowodował stan zapalny, krwawienie, ból i nadwrażliwość zębów. Pozwana sama przerwała leczenie u powoda nie przychodząc na wizytę, na którą się umówiła z powodem, stąd powód nie mógł dokończyć dalszego leczenia. Do wykonania korekt wymagana jest ścisła współpraca stron, uczestnictwo w wyznaczonych wizytach. Zdaniem sądu, uzupełnienie protetyczne wykonano zgodnie z zasadami sztuki lekarskiej. Zgodnie z treścią art. 636 k.c. jeżeli przyjmujący zamówienie wykonywa dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie terminu zamawiający może odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie dzieła innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo przyjmującego zamówienie. Jak twierdzi pozwana, powód wykonał dzieło wadliwie. Pozwana nie wezwała i nie wyznaczyła powodowi żadnego terminu do zmiany sposobu wykonania dzieła. Tak więc powód nie miał żadnej możliwości korekty wykonania usługi. Ponadto pozwana nie złożyła oświadczenia powodowi o odstąpieniu od umowy. W ocenie Sądu Rejonowego, dzieło na etapie jaki wykonał powód zostało wykonane prawidłowo przez powoda dlatego pozwana nie mogła też skorzystać z art. 637 k.c. albowiem nie było ku temu podstaw. Ponadto nawet jeśli pozwana twierdzi, iż wykonana proteza miała wady, bo odczuwała dolegliwości, zbyt wysokie korony, to też nie wyznaczyła powodowi terminu do naprawy, czy ewentualnych korekt podczas wizyt, jakie zapewniała jej gwarancja jaką uzyskała na dzieło. Zdaniem sądu, dotychczas wykonane prace u pozwanej są prawidłowe, co również potwierdził biegły sądowy w opinii. Pozwana nie wskazała dokładnie wysokości kosztów jakie poniosła na leczenie, bo gdyby faktycznie poniosła większe nakłady niż koszty leczenia, to wówczas mogłaby odstąpić od umowy. Sąd dokonał również analizy treści art. 638 k.c. Zdaniem sądu art. 556 k.c. także nie ma zastosowania w niniejszej sprawie wobec braku atrybutu wydania rzeczy niezupełnej. Zaś z treści art. 560 k.c. wynika, iż uprawnienia kupującego również nie mają zastosowania, bo pozwana nie ma możliwości zwrócić protezy, gdyż nadal z niej korzysta. W pisemnym uzasadnieniu Sąd Rejonowy powołując art. 560 § 3 k.c. podniósł, iż skoro nie występują wady nieistotne tak więc pozwana nie może żądać obniżenia wynagrodzenia, czego biegły nie wyliczył, bo stwierdził, iż prace powód wykonał prawidłowo. Z kolei wobec braku wady fizycznej w dziele również art. 566 k.c. nie ma zastosowania. Również co do wynagrodzenia to strony uzgodniły ryczałtowo, które pozwana powinna zapłacić. W ocenie Sądu Rejonowego, zastosowanie art. 639 k.c. wynika z tego, iż mimo że powód nie dokończył dzieła, to pozwana winna zapłacić za nie, bowiem powód był gotów je wykonać lecz z przyczyn dotyczących pozwanej nie doszło do jego zakończenia. Ponadto powód zrobił u pozwanej więcej niż ujął to w treści rachunku i nic nie zaoszczędził, bo w rachunku uwzględnił tylko koszty protetyki, bez kosztów leczenia. Zgodnie z treścią przepisu art. 640 k.c. z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż brak było współdziałania między stronami. To powodowi przysługiwało uprawnienie, by odstąpić od umowy i żądać zwrotu protezy. Powódka, zgodnie z art. 643 k.c. zobowiązana była odebrać dzieło i powinna po wykonaniu dzieła, zgodnie z uzyskaną gwarancją stawiać się na wizyty kontrolne. Odnosząc się do dyspozycji art. 644 k.c. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż powód nie mógł „odliczyć usługi, za którą powód oszczędził, w związku z niewykonaniem dzieła do końca albowiem zgodnie z ustaleniami stron, wykonana miała być protetyka u pozwanej, o czym świadczy wystawiony rachunek w dniu 03 czerwca 2009r. przez powoda i ta praca została wykonana. Sąd również nie uwzględnił wniosku dowodowego pozwanej o ponowne zlecenie opinii innemu biegłemu albowiem w ocenie sądu zarzuty pozwanej stanowią jej polemikę z opinią biegłego opartą wyłącznie na subiektywnych twierdzeniach, nie popartymi żadnymi dowodami. Stan uzębienia pozwalał powodowi na podjęcie zaplanowanego leczenia. W przypadku wykonania u

pozwanej tak dużego zakresu uzupełnienia protetycznego koniecznym jest aby dziaśła przyzwyczyły się do nowego uzębienia. Nadto wskazał, iż opinia biegłego sądowego jest niekorzystna dla pozwanej stąd jej niezadowolenie, co nie może być przeświadczeniem strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy. Powyższą okoliczność potwierdza opinia biegłego, zeznania powoda, który wyjaśnił, iż stan uzębienia pozwalał na podjęcie leczenia. Nadto pozwana była informowana o zakresie leczenia i sposobie i sama dokonała wyboru leczenia. Pozwana nie współpracowała z powodem, co było istotne przy tak dużej rekonstrukcji uzębienia. Sąd podkreślił przy tym, iż rehabilitacja układu stomatologicznego wymaga ścisłej współpracy pacjenta celem wykonania korekty dokonanych uzupełnień. Sąd stwierdził, iż po okresie ponad 4 lat od wykonania protezy pozwana nadal korzysta z zębów, które wykonał powód. Nadto nie wykazała żadnymi dowodami, by dokonała jakiejś korekt u innych lekarzy a zgodnie z treścią art. 6 k.c. to osoba, która z danego faktu wywodzi skutki powinna to udowodnić. Sąd oddalił wniosek dowodowy o przesłuchanie lekarza stomatologa dr U. M. i M. P. albowiem specjalistyczne okoliczności może wyjaśnić tylko biegły sądowy. Sąd nie uwzględnił też zarzutu potrącenia pozwanej albowiem pozwana nie wykazała aby powód ze swojej winy wyrządził jej szkodę. Nadto pozwana nie wykazała żadnymi dowodami powyższej okoliczności.

Sąd oddalił powództwo w części dotyczących żądania odsetek za okres od dnia 9 czerwca 2009r. podnosząc, iż odsetki należą się powodowi od dnia 1 lipca 2009r., tj. upływu terminu wskazanego w wezwaniu do zapłaty z dnia 15 czerwca 2009r. Jako podstawę orzeczenia o kosztach procesu wskazał art. 98 §1 i 3 k.p.c. Na koszty składają się: a/ koszty powoda: opłata sądowa od pozwu jaką uiszczył w kwocie 558 zł, wynagrodzenie adwokata w kwocie 2400 zł oraz koszty jakie pozwana jest zobowiązana zwrócić Skarbowi Państwa w kwocie 223 zł z tytułu brakujących kosztów sądowych w związku z opinią biegłego. Wysokość wynagrodzenia adwokata wynikała § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Ponadto Sąd orzekł o kosztach II instancji i z uwagi na to że sprawę przekazaną do ponownego rozpoznania powód powinien zwrócić koszty pozwanej, tj.: opłata od apelacji w kwocie 558 zł, wynagrodzenie adwokata w kwocie 1200 zł. Opłata od apelacji wynikała z art. 13 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r. (Dz.U. Nr 197, poz. 1307, z późn. zm.) wysokość wynagrodzenia § 13ust .1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Z orzeczeniem tym nie zgodziła się pozwana, która w apelacji zaskarżyła orzeczenie w całości oraz strona powodowa, która w zażaleniu (na rozprawie apelacyjnej sprostowane) zaskarżyła orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zawartego w punkcie III i V wyroku.

Pozwana zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 642 § 1 k.c. poprzez uznanie przez Sąd, że przepis ten nie ma zastosowania w sprawie, podczas gdy wykonana praca posiada wady istotne, które wyłączają wymagalność roszczenia o zapłatę wynagrodzenia za wykonanie dzieła. Ponadto naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób wymagany tym przepisem, a w szczególności poprzez brak uwzględnienia w uzasadnieniu wyroku właściwego odniesienia się do dokumentu w postaci konkluzji biegłych badających pozwaną na wniosek Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w S. z 29 czerwca 2009r. w powiązaniu z opiniami wydanymi przez biegłego J. K. (1). Pozwana powołując art. 233 § 2 k.p.c. podniosła zarzut dokonania przez Sąd błędnej oceny wiarygodności zeznań świadków C. G. i J. R. poprzez uznanie zeznań tych świadków jako niewiarygodnych a nadto oddalenie wniosku dowodowego pozwanej o przesłuchanie w charakterze świadków U. M. oraz M. P. oraz wniosku o dopuszczenie w sprawie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu stomatologii i protetyki stomatologicznej. W uzasadnieniu zarzuty te zostały rozwinięte. Pozwana stwierdziła, iż okoliczność posiadania do chwili obecnej protetyki wykonanej przez powoda nie może jeszcze świadczyć o tym, iż że jest ona dobra. Jako uzasadnienie wskazała dwie okoliczności: a/ pismo powoda, w którym poinformował ją, iż w przypadku dokonania jakichkolwiek zmian w uzębieniu, utraci możliwość dochodzenia swoich roszczeń oraz b/ stan oczekiwania na badanie przez innego biegłego sądowego. W oparciu o tak przedstawione zarzuty wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości i orzeczenie o kosztach procesu poprzez zasądzenie ich od powoda na rzecz pozwanej.

W odpowiedzi na apelację pozwanej, powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania w drugiej instancji , w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód w zażaleniu na orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w punkcie III i V wyroku, zarzucił naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a mianowicie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 2 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie w kosztach procesu kwoty 1200 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego powoda w postępowaniu odwoławczym w sprawie o sygn. II Ca 61/12 Sądu Okręgowego w Szczecinie. Z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia oraz wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na apelację pozwanej, Sąd Rejonowy powinien, zdaniem powoda , zasądzić nadto kwotę 1200 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej oraz zażalenie powoda podlegały oddaleniu.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż zaskarżone orzeczenie zostało wydane w wyniku ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu. Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku kasatoryjnego wydanego w sprawie II Ca 61/12 Sądu Okręgowego w Szczecinie wiążą w rozumieniu art. 386 § 6 k.p.c. również Sąd Okręgowy przy jej ponownym rozpoznaniu. W szczególności, dotyczy to oceny prawnej polegającej na stwierdzeniu bezzasadności zarzutu pozwanej o braku jurysdykcji krajowej sądów polskich do rozpoznania niniejszej sprawy. Sąd Rejonowy w toku ponownego rozpoznania niniejszej sprawy, realizując zalecenie Sądu odwoławczego w sprawie II Ca 61/12, uzyskał od pozwanej jednoznaczne stanowisko procesowe w przedmiocie zarzutów tamujących roszczenie powoda o wynagrodzenie. W piśmie procesowym z dnia 10 września 2012r. pełnomocnik pozwanej stwierdził wystąpienie wad istotnych dzieła , które w rozumieniu art. 642 § 1 k.c. wyłączają wymagalność roszczenia o zapłatę za jego wykonanie. Szczegółowe zarzuty zostały przedstawione przez pozwaną podczas rozprawy w dniu 27 listopada 2012r. Stanowiły m.in. jedną z podstaw do sformułowania tezy dowodowej postanowienia Sądu o dopuszczeniu dowodu z uzupełniającej opinii biegłego sądowego z zakresu stomatologii i protetyki stomatologicznej. Dotyczy to również zarzutu „zbyt długich koron na zębach górnych siecznych oraz nieprzylegania przęsła, braku leczenia endodontycznego zęba 37” wyrażonego w uzasadnieniu postanowienia z dnia 10 grudnia 2009r. o umorzeniu postępowania wyjaśniającego. Analizie biegły sądowy poddał również „powody niezadowolenia pozwanej z koronek oraz mostków” , które stanowiły podstawę oceny w pisemnej ekspertyzie, dokonanej na prywatne zlecenie pozwanej przez U. M.. Biegły sądowy, będący autorytetem naukowym dr hab. n. med. prof. nadzwyczajny (...) J. K. (1), również w uzupełniającej opinii stwierdził m.in. , iż wielkość koron została dobrana prawidłowo, mają na to wpływ warunki anatomiczne, są estetycznie wykonane, nie stwierdził „zahaczania koron”. Wbrew twierdzeniom apelującej, w aktach sprawy zawarte zostały kategoriyczne stwierdzenia dotyczące odniesienia się do dokumentu w postaci konkluzji biegłych badających pozwaną na wniosek Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w S. z 29 czerwca 2009r. w powiązaniu z opiniami wydanymi przez biegłych sądowych. Apelująca nie dostrzega bowiem, iż to w pisemnym uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego zawarta została konkluzja ,iż „ w związku z tym ,iż Pani M. G. przerwała proces leczniczy nie zgłaszając się na kolejną wizytę lek.dent. J. N. nie miał żadnych możliwości, aby dokonać ewentualnych korekt odbudowy protetycznej, czy też dokończyć rozpoczęte leczenie endodontyczne zęba 37. Podkreślić należy iż rehabilitacja układu stomatognatycznego wymaga ścisłej współpracy pacjenta z lekarzem i oprócz etapów przedprotetycznych obejmuje również wizyty kontrolne poleceniu, podczas których dokonywane są odpowiednie korekty wykonanych uzupełnień”. Tę potrzebę odbywania wizyt kontrolnych każdorazowo akcentowali specjaliści z zakresu stomatologii prof. dr hab. J. W. , dr hab. n. med. prof. nadzwyczajny (...) J. K. (1), również przesłuchani w sprawie świadkowie oraz potwierdziła również pozwana. Z nieuzasadnionych powodów pozwana nie dotrzymała podstawowego warunku odbywania tych wizyt kontrolnych , tym samym naruszyła zasadę łączności etycznej ze swoim lekarzem, uniemożliwiając mu dalszej współpracy. Stąd też wywody przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia – w ocenie Sądu Odwoławczego – należy w pełni podzielić i jako takie przyjąć za własne. W oparciu o wywody biegłego sądowego, niewadliwie oceniony pełen zaferowany przez strony materiał dowodowy Sąd Rejonowy dokonał właściwej subsumcji art. 639 k.c.

Nadto – odnosząc się do zarzutów apelującej – nie sposób nie wspomnieć i przytoczyć ugruntowanego i powszechnie akceptowanego, znajdującego odzwierciedlenie w konsekwentnym orzecznictwie Sądu Najwyższego, poglądu prawnego w świetle którego jedynie stwierdzenie wady istotnej wyłącza wymagalność roszczenia o wynagrodzenie. Jak to wskazują strony, nie zaistniała sytuacja odstąpienia od umowy, pozwana nie wystąpiła o obniżenie wynagrodzenia. Z kolei zakres wykonanych przez powoda prac jedynie w części podlegał gratyfikacji pieniężnej. Pozwana nie podnosi przy tym twierdzeń i nie wykazuje, iż przyjmujący zamówienie oszczędził z powodu nie wykonania dzieła w rozumieniu art. 644 k.c., czy art. 639 k.c. Wartość wynagrodzenia wynika z niekwestionowanego rachunku wystawionego przez powoda. Okoliczność doręczenia pozwanej wezwania przedprocesowego do zapłaty została potwierdzona przez pozwaną w korespondencji przedprocesowej.

Zgodnie z dyspozycją art. 278 § 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd zasięga opinii biegłych. Ekspertyzy tzw. prywatne, sporządzone na zlecenie strony, nie stanowią bowiem dowodu z opinii biegłego w postępowaniu cywilnym. W tej sprawie, to autorytety medyczne stwierdziły niezasadność przerwania po stronie pozwanej procesu leczenia.

Jak wynika z protokołu rozprawy z dnia 26 czerwca 2013r., w obecności stron i ich pełnomocników, Sąd oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej i dopuścił szereg dowodów pisemnych. Strona pozwana nie uczyniła zastrzeżenia wymaganego w trybie art. 162 k.p.c.

Odnośnie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. strona apelująca nie udźwignęła ciężaru wzruszenia niewadliwych ustaleń Sądu w zakresie oceny mocy dowodowej zaoferowanych przez obie strony dowodów osobowych. Z twierdzeń apelującej tylko o bardziej szczegółowych zeznaniach świadka J. R., który słyszał rozmowę prowadzoną przez telefon z powodem (którego nie zna) przez męża pozwanej nie można wydobyć atrybutu niezbędnego do skutecznego postawienia zarzutu przekroczenia przez Sąd granic swobodnej oceny dowodów. Z pola widzenia nie można bowiem tracić okoliczności, iż według twierdzeń pozwanej, to ona po rozmowie telefonicznej z powodem przedzwoniła do C. G., przebywającego na terenie Niemiec. Podczas rozmowy jedynie telefonicznej zgłosiła mężowi zastrzeżenia dotyczące pracy powoda. Z kolei sama pozwana przed Sądem w dniu rozprawy 27 kwietnia 2011r. wskazała, iż „nie poszła do powoda ponieważ obawiała się, że powód nie będzie wystarczająco delikatny przy wykonywaniu pracy. Nie widziała sensu, aby pójść do powoda, ponieważ uważała, że korony trzeba zmienić a on uważał to za zbędne. ... Co prawda powód mówił, że może skrócić zęby. Uważam, że skrócenie zębów nie zmieniłoby sytuacji, ponieważ zachwiane były proporcje zębów. ..Nie uznałam za właściwe zadzwonić do powoda w sprawie ustalenia godziny wizyty w dniu 11 czerwca. Uznałam, że nie ma sensu dyskutować z powodem skoro stanowczo odmawia wymiany korony ... W dniu 10 czerwca, zdecydowałam nie kontynuować leczenia u powoda i nie płacić mu za źle wykonaną pracę... W dniu 11 czerwca miałam przyjść aby kontynuować leczenie zatrutego zęba”. Powoływanie zatem przez skarżącą w treści apelacji błędnej oceny przez Sąd Rejonowy materiału dowodowego, a więc zarzucanie Sądowi naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., również nie mogło przynieść skutku, albowiem zarzut naruszenia przedmiotowego przepisu musi wskazywać na konkretne błędy (istotną sprzeczność z pozostałym materiałem dowodowym, zasadami logiki, doświadczenia życiowego) w ocenie przez Sąd konkretnych dowodów. Nie może natomiast ograniczać się do ogólnego zakwestionowania poczynionych przez Sąd rozważań, grupy dowodów którym dał wiarę, gdyż w tym zakresie ustalenia sądu znajdują się pod ochroną wynikającej z przywołanego przepisu zasady swobodnej oceny dowodów. Dlatego też, odnosząc się do stanu faktycznego sprawy, ustalonego przez Sąd pierwszej instancji, Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zebrał materiał dowodowy i poddał go analizie, w toku której dokonał właściwych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne.

Mając na uwadze powyższe – zgodnie z art. 385 k.p.c. – orzeczono jak w punkcie 1. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., ustalając na poziomie stawki minimalnej (§ 6 pkt 5 w zw. z § 13 .1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) wysokość należnego zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sąd Okręgowy nie uznał za słuszną argumentacji zawartej w zażaleniu powoda bowiem w granicach objętych zaskarżeniem tym środkiem odwoławczym oraz wartością zaskarżenia wynikającą z zakresu apelacji pozwanej, ostatecznie powód uzyskał z tytułu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu apelacyjnym kwotę 1200 zł.

Z tych przyczyn, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., oddalił jako niezasadne zażalenie powoda, o czym orzekł w punkcie 2. sentencji wyroku.